

Høringssvar vedrørende forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter og undtagelser deraf

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

Brancheforeningen Cirkulær, Rådet for Grøn Omstilling og Danmarks Naturfredningsforening takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Vi støtter forbuddet mod destruktion af usolgte varer i Ecodesign forordningen og anerkender, at der kan være behov for undtagelser i særlige tilfælde. Vi mener dog, at den delegerede retsakt indeholder for mange undtagelse som risikerer at udhule forbuddet og dermed mindske den tiltænkte effekt.

Vi opfordrer derfor til, at Danmark gør indsigelse mod den delegerede retsakt, særligt hvad angår kriteriet om "omkostningseffektivitet" som begrundelse for destruktion (jf. nedenfor) og Artikel 2(e). Dertil har vi følgende bemærkninger:

For mange og for brede undtagelser udhuler forbuddet

For mange undtagelser formindsker den ønskede effekt om mindre destruktion af udsolgte varer.

Vi anbefaler derfor, at undtagelserne bør indsnævres mest muligt og i videst muligt omfang begrænses til sundhedsrisici.

"Omkostningseffektivitet" må ikke blive et smuthul

Vi er særligt bekymrede for undtagelsen om beskadigede/forurenede produkter, hvor destruktion kan ske, hvis reparation/istandsættelse ikke er "omkostningseffektiv". I den delegerede retsakt er "omkostningseffektivitet" defineret på en måde, der indebærer en stor risiko for, at mange produkter i praksis vil ende til destruktion, fordi omkostningerne ved reparation ofte kan være højere end omkostningerne ved destruktion.

Vi anerkender, at den endelige delegerede retsakt har skærpet den oprindelige tilgang ved at udvide omkostningsvurderingen, så den ikke kun ser på selve reparationsomkostningen, men også inddrager de samlede omkostninger ved destruktion og udskiftning (fx materialer, fremstilling, emballage, transport og lager). Det er en forbedring. Men definitionen er fortsat grundlæggende økonomisk og risikerer – særligt for lavværdiprodukter – at gøre destruktion til den "billige" og dermed oplagte løsning, hvis kriteriet kan anvendes bredt og uden stramme krav til dokumentation og kontrol.

Vi opfordrer derfor til, at Danmark søger indsigelse mod den delegerede retsakt vedrørende kriteriet om "omkostningseffektivitet", så det ikke kan fungere som legitim og bred begrundelse for undtagelse fra forbuddet. Som minimum bør Danmark arbejde for en markant strammere afgrænsning og håndhævelse, så destruktion reelt kun kan anvendes som sidste udvej, herunder gennem klare krav til kvalitetsscreening, dokumentation og myndighedskontrol.

Artikel 2(e) kan også blive et smuthul

Muligheden for destruktion, fordi logoer/labels/designkendetegn påstås "ikke-fjernbare", risikerer at belønne design, der i praksis gør destruktion til den lette løsning. Det er i direkte modstrid med formålet om affaldsforebyggelse.

Vi accepterer derfor ikke Artikel (2) og opfordrer til, at Danmark bør føre indsigelse for, at den bliver slettet.

Behov for reelle incitamenter

Ud over at begrænse undtagelserne er det afgørende, at der skabes reelle incitamenter til at forebygge destruktion af usolgte varer. Reguleringen bør understøtte, at virksomheder aktivt arbejder med bedre lagerstyring, redesign, reparation, donation, gensalg og andre cirkulære forretningsmodeller frem for destruktion.

Hvis destruktion, også når den er lovlig, fortsat er den økonomisk enkleste løsning, risikerer forbuddet at få begrænset effekt. Vi opfordrer derfor til, at Danmark i det videre arbejde for Ecodesign-forordningen arbejder for at fremme økonomiske og regulatoriske incitamenter, der gør forebyggelse, genanvendelse og levetidsforlængelse mere attraktivt end destruktion.

Afslutningsvis opfordrer vi til, at Danmark i det videre EU-arbejde med ecodesign arbejder for, at forbuddet på sigt udvides til flere relevante produktkategorier, herunder elektronik og møbler, og ikke alene omfatter tekstiler og fodtøj.

Har ministeriet spørgsmål til høringssvaret, er I velkomne til at kontakte os, og vi står til rådighed for eventuelt uddybende møde.

Venlig hilsen

Sebastian Jung-Wederking, specialkonsulent
Brancheforeningen Cirkulær
sjw@cirkulaer.dk

Lone Hjorth Mikkelsen, chefrådgiver

Rådet for Grøn Omstilling

lone@rgo.dk

**Mette Hoffgaard Ranfelt, miljøpolitisk chefrådgiver
Danmarks Naturfredningsforeningen**

mette@dn.dk

**Michael Søgaard Jørgensen, formand og Ingeniørforeningens ekspert i cirkulær
økonomi**

IDA Teknologivurdering

Msjo@plan.aau.dk